

Evaluatie verkiezingen Dorpsraad 2026-2030

Van: Edith Robers
Kas de vries
dd.: 160426

Inleiding

Op 18 maart vonden de Dorpsraadverkiezingen plaats. De voorbereiding van de verkiezingen werd gestart in september 2025.

Grote dank voor de grote groep zitters en tellers. In het navolgende tekstgedeelte worden achtereenvolgens het voortraject, de verkiezingsdag/avond zelf en evaluatie en aanbevelingen gepresenteerd.

Voortraject:

- In juni 2025 werd een reglement voor de verkiezingen vastgesteld door de Dorpsraad. Dit reglement werd nodig geacht omdat diverse zaken te onduidelijk waren.
- Voor de DR verkiezingen wordt hetzelfde protocol gebruikt als voor de gemeenteraadsverkiezingen.
- In september werd besloten om deze keer niet met een uitgebreide verkiezingscommissie te werken maar om de commissie te beperken tot 2 leden, te weten Edith Robers en Kas de Vries. Zo kon de overleg- en vergadertijd sterk worden teruggebracht.
- Vanaf het najaar zijn in de Boekeloos artikelen geplaatst in de opmaat naar de verkiezingen. In het maartnummer van de Boekeloos konden alle kandidaten zich presenteren op papier; in de openbare Dorpsraadvergadering van maart 'live'.
- Besloten werd om een verkiezingsspecial uit te brengen. Door een klein gezelschap (André de Boer, Edith Robers, Ben ter Stal en Kas de Vries) werd in november en december gewerkt aan de tekst en de latere productie. Het blad informeerde over de historie en de werkwijze van de DR en over de ervaring van dorpelingen met de DR. Ook de visie van de stadsdeelwethouder, aangaande de gekozen dorpsraad, werd opgenomen. Tegelijkertijd werden kandidaten opgeroepen om zich te melden. Begin januari werd de special verspreid door de bezorgers van de Boekeloos.
- Er zijn 15 kandidaten geworven, 1 kandidaat heeft zich terug getrokken. Volgens het verkiezingsprotocol komt er met 14 kandidaten een dorpsraad van 11 personen.
- Waar in het verleden nog wel eens onduidelijkheid bestond over het werkgebied van de DR is dat deze keer opgelost door de exacte kaart van het werkgebied op te nemen in de verkiezingsspecial.

De verkiezingsdag en avond:

- In 2026 waren er 2 stembureau's, te weten de Huiskamer van het dorp en Café de Buren. Op de laatste locatie werden ook de stemmen geteld; in de grote zaal.
- Er waren 3 shifts van zitters en 1 shift van tellers
- Deze keer hebben alle stemgerechtigden op één na een stempas ontvangen. Deze persoon heeft uiteindelijk ook haar stempas nog op tijd ontvangen. De extra controle blijkt gewerkt te hebben. In ieder geval 1 stemgerechtigde meldde zich omdat zij alleen een lege enveloppe (wel op naam) had ontvangen maar geen stempassen.

- De zitters en tellers kregen deze keer een vergoeding conform de vergoedingsregeling van de gemeente. De gemeente betaalt ook de vergoedingen uit.

Evaluatie en Aanbevelingen

- In de praktijk bleek de verkiezingscommissie van 2 personen in de voorbereidingsfase voldoende en efficiënt te werken. Omdat Kas de Vries besloot zich kandidaat te stellen voor de DR eindigde zijn inzet per 1 februari. Vanaf dat moment tot en met de verkiezingen deed Edith Robers de werkzaamheden alleen. Dat was een te zware belasting en verantwoordelijkheid. Ook bestaat het risico dat het enige lid van de verkiezingscommissie enige tijd niet beschikbaar kan zijn waardoor de voortgang stagneert. Geadviseerd wordt om in de toekomst met drie personen het verkiezingsproces te organiseren en begeleiden, maar dan wel gegarandeerd gedurende de gehele periode. Daarnaast is op de stembureaus en bij het verwerken van de getelde stemmen extra capaciteit nodig. 10 duo's ipv 8 duo's.
- De afstemming met de betrokken ambtenaren, Tijn Tempel, Berdien Knottenbelt en Tom de Vries verliep uitstekend. Zij hebben veel en uitstekend werk verzet voor de DR.
- De werving van kandidaten verliep deze keer erg goed. Leden van de DR rijkten potentiële kandidaten aan waarna de voorzitter van de DR het gesprek met hen aanging. Kennelijk is het een kwaliteit van André de Boer om kandidaten te overtuigen van hun meerwaarde voor de DR want hij was uiterst succesvol. Vanuit zijn voorzittersrol/het feit dat hij de werkelijke gang van zaken goed kent, kon hij helder aangeven wat de DR is en doet. Deze rol bij de werving zou ook in de toekomst weer door een lid van de DR ingevuld moeten worden.
- De Verkiezingspecial leidde tot meerdere aanmeldingen van kandidaten en veel zitters en tellers. Geadviseerd wordt om ook bij toekomstige verkiezingen een dergelijk medium in te zetten.
- De redactie van de Boekeloos is erg behulpzaam geweest bij het plaatsen van artikelen mbt de verkiezingen. Voor de toekomst is het handig om in september bij de start van de voorbereiding van de verkiezingen de redactie te voorzien van een overzicht van de verkiezingspublicaties. Dat helpt bij hun planning.
- Hetzelfde protocol voor de DR verkiezingen als voor de gemeenteraadsverkiezingen werkte goed. Deze handelwijze leidt tot een zorgvuldig verkiezingsproces en moet worden gecontinueerd.
- De 2 locaties van de stembureaus lijken de juiste te zijn. Bij Café de Buren werd 's ochtends eerst de Cobrabar gebruikt, samen met de gemeente. Die ruimte is echter te klein en het tocht er onprettig. Aanbevolen wordt om de grote zaal te gebruiken, maar ook die moet beter verwarmd worden. Alternatief is het gebruik van de Zouttoren als stemlocatie. Het tellen werd ook bij De Buren gedaan. Daarvoor werd de grote zaal gebruikt. Dat ging goed. De coördinatoren van het tellen hebben echter een sterke voorkeur voor het gebruik van de 2 bovenruimten van het café. Dat is een aandachtspunt voor de volgende verkiezingen.
- Dorpsraad had 2 stemhokjes, Gemeenteraad 3. Dorpsraad heeft juist meer hokjes nodig omdat het stemmen daar meer tijd kost. (meerdere kandidaten aankruisen)
- Vooraf (beter) afstemmen met de Buren (en afspraken vastleggen) én met de voorzitters van de Enschedese stembureaus over gebruik van de locatie.
- De vergoedingen zijn niet geheel logisch opgebouwd is gebleken. In het vervolg ontvangen zij die zittingen en tellen niet meer dan de optelsom van de vergoeding voor beide functies.

- Nadenken over de mogelijkheid om minder bekende kandidaten die wel beschikken over de juiste vaardigheden een beter stemresultaat de laten behalen.

Specifieke aanbevelingen t.a.v. het tellen

- Telruimte en ruimte voor rekenmeesters moet vóór 21 uur al klaar zijn. Tellers moeten ook ruim voor 21 uur geïnstrueerd worden.
- 10 telduo's
- Niet zitten in de laatste shift én tellen.
- Rust tijdens het tellen bevorderen en tellers niet storen. Water op de teltafels, eventuele andere catering op een tafel aan de zijkant.
- Tellers actief benaderen in voortraject: letten op vitaliteit en goed gehoor.
- Minimaal 2 coördinatoren en 2 rekenmeesters inzetten bij het tellen
- Verzamelstaat A kan gepresenteerd worden als exitpoll/voorlopige uitslag. Daarna B en C tellingen. Het hertellen neemt nl. veel tijd in beslag en dus komt er tijdsdruk op de eindcontrole om de kandidaten niet te lang te laten wachten op de uitslag.
- De coördinatoren en de rekenmeesters moeten 4 weken vóór de verkiezingsdag met de verkiezingscommissie bij elkaar komen om het tellen en de presentatie zorgvuldig te bespreken.